

nek be a történetbe és a jelenetekbe. De ahhoz, hogy ilyen nehéz kövekkel dobálózzunk, vagy épp dobáljunk egymást, vagyis egy fájdalmas bűnökkel és tévedésekkel tarkított történetet színpadra vigyünk, sokkal pontosabb információkezelés szükséges. A jelenlegi állapot a probléma kezdeti megmunkálását mutatja.

A Körbe-Kör Színpad *Le lettünk teremtve* (rendező Szeszák Szilvia és Szabó Attila), valamint a Lármás Drámások *Visszakérem az iskolapénzt* című produkciója (rendező Katona Zsuzsa) két egészen különböző módszertant képvisel. Az előző csoport a színházilag is földúsított, improvizációt és költészetet kreatívan összekavaró kísérletező színház, a másik a hagyományos műkedvelő színjátszást képviseli. Sajnos, azonban most egyik sem bírt olyan erővel, hogy feszes figyelemmel lehetett volna követni.

A Budavári Buzaszemek *Az élet* című improvizatív játéka Buza Tímea rendezésében a Szabó Lőrinc Két Tannyelvű Általános Iskola és Gimnázium *Bolondos királyság, királyi bolondság* című bohózata Mártonné Szabó Ágota rendezésében és a Gödöllői Waldorf Általános Iskola és Gimnázium 7. osztálya *Nóti kabaré*-ja Vízny Miklós rendezésében tartalmazott élvezetes pillanatokat is. Mindhárom produkció más-más erényekkel, s más-más hibákkal rendelkezett, melyeket a bemutatókat követő megbeszélés során igyekeztünk kifejteni, már ha volt érdeklődő a csoport részéről.

Meglepetésszámba ment a Fodros Általános Iskola Pillanatnyi Állapot csoportjának *Képek, illúzió, gondolat* című Örkény István-összeállítása, jól koreografált, mondhatni „mimetikus oratóriuma”. Nagyszerű volt látni, hogy sok okos gyerek, farmerban és színes trikóban, milyen szinten beszél a nagy magyar író groteszk színházi nyelvét. Bárány Márta, a csoport rendezőtanára nemcsak a kicsikkel (Fülemülék) végzett kiváló munkát, de élvezetesen gondolkodó ifjú tanítványait is mindannyiunknak emlékezetes közönségi élményhez segítette.

Gabnai Katalin

Jeles műhelyek, új belépők

Vác, Madách Imre Művelődési Központ, 2012. április 14.

Pest megye a magyarországi gyerekszínjátszás egyik legfontosabb területe. Az évtizedek óta kiemelkedően magas szinten dolgozó műhelyekben mára már több generáció tevékenykedik nagyszámú csoporttal. Legendás a nyári gyerekszínjátszó táboruk, ahol különböző korosztályok dolgozhatnak a megye legjobb drámatanáraival. Az imponálóan nagyszámú csoport miatt, ahogy a korábbi években is, két megyei fesztivált kellett rendezni. A régi, nagy hagyományokkal rendelkező csoportok (inárctsiak, főtiai, bagiak) nem alkotnak elzárkózó kasztot, ez a közeg szemmel látható kíváncsisággal, örömmel fogadja az ígéretes új csoportokat.

Csak a megye gyerekszínjátszásában számít új belépőnek a Fészek Színpad, és annak vezetője, Cziczó Attila. A Bugyiról érkező, a Bessenyei György Művelődési Házban dolgozó kis létszámú csapat érzékeny, világra kérdező fiatalokból áll. Pátszínpadon előadott, *Szobák* című játékukban (amihez a nézőket felültették a színpadra, így teremtve intim közeget) keserű összegzését látják a rájuk váró életlehetőségeknek. Érzékelhető a közlésvágy, de a néhány hónapja együtt dolgozó csapat még nem bír olyan színjátékos kifejezőeszközökkel (beszéd, jelenlét, kifejező gesztus), hogy színpadi hatássá tudja formálni a gondolatot, így nem bírnak el a vezetőjük által számukra írt hullámzó színvonalú verses szöveggel.

Nagyon ígéretes kezdet a Napsugár csoport (Mátyás Király Általános Iskola, Csömör) *A kiskakas gyémánt félkrajcárja* című előadása. A csoportvezető Mazák Katalin vezetésével felszabadult, jókedvű játékot hoztak létre. A gyerekszínjátszás legfontosabb eleme, a játékosok örömteli, magától értetődő jelenléte; megvolt. Ha ehhez egy kicsit ügyesebb színrevitel társul később, akkor a csömöri csoport is egyike lehet a megye remek gyerekszínjátszó csapatainak.

Veresegyház a legutóbbi belépő ebbe a gazdag színjátékos világba, de az elmúlt években egyenrangú társa lett a nagy hagyományú régieknek. A Fabriczius József Általános Iskola két nagy létszámú csapattal érkezett. Ácsné Csáki Ildikó csoportvezető teátrális érzékkel bíró rendező, aki színpadi hatássá képes formálni a gondolatot. Mert a veresegyháziak előadásaiban mindig van gondolat: közös gondolat. Valószínűleg tudatos és tartalmas drámatanári munkával jutnak el a közös kifejezésig. Két értékes előadásukat láthattuk a váci találkozón. A *Csillagokból született Halovány Miklós csodálatos utazása* című ezüstminősítést kapott. A másik veresi csoport, a Tűzmadarak produkciója, *A percet a kőből facsarom*, aranyat. Ez a bemutató magával ragadó meggyőzőerővel szólt az időhöz fűződő viszonyokról. Remek a basszusgitár adta élőzenei kíséret. A kollektív, rituális játék eszközeit magabiztosan egységes nyelvvé alakítják ebben a szerkesztett játékban, aminek drámaiságát és lendületét az idő természetéről kifejtett gondolat íve adta.

A fóti a megye évtizedes múltra visszatekintő meghatározó műhelyeinek egyike. A Németh Kálmán Általános Iskolában működő művészeti iskolában Kovács Éva az alsó tagozatosokkal, Kis Tibor a nagyobbakkal dolgozik. Kovács Éva három csapatának három előadása mutatta, hogy a csoportvezető-rendező képes felszabadítani a kisiskolások játékkedvét, akik a közös történetmesélésben mutatják meg saját formálódó egyéniségüket, gondolataikat. Megtöltik, életre keltik a vezetőjük által felkínált kollektív színházi nyelvet. Idén a „középsősök”, a Fóti Kisfiókák tették ezt legmeggyőzőbben: az ő *Pistuka és Kató* című játékaiban volt a legtöbb szín, lendület és főként humor. De könnyen követhető, szépen végigmesélt, gondolatgazdag mese volt *A kávémasina* (Fóti Fiókák) és a *Gábor* (Nagyonfiókák), számos emlékezetes gesztussal, kifejező és önfeledt játékkal.

A nagyobbak két csapata két nagyon különböző, de egyaránt meggyőző, méltán arany minősítésre értékelt produkciót hozott Váczra. A Fóti Figurások (kicsik) *Mindent akarok* című szerkesztett játékában a fél-tucatnyi játész csupa energiával, játékkedvvel, remek humorral eleveníti meg a groteszk-abszurd szövegeket. Kis Tibor rendező évről-évre felfedez hasonló izgalmas szövegeket, nem mondatja újra az unásig ismert gyermekverseket.

A Fóti Figurások (nagyok) egy cigány mesét, a *Doja, a cigánytündér* című gyönyörű, gazdag történetet álmodta színpadra, lenyűgöző formakultúrával. A hatalmas színes leplekkel, maszkokkal megelevenedő mesevilág formateremtő előadás. Kevés ilyen van. Saját színpadi nyelvet hoz. A sugallatos képekből építkező színjáték akkor is lebilincselő, ha a nagyszámú játészóából még nem mindenki tudja kellő hitellel megtölteni a színházi akciókat.

Színvonalas, izgalmas fesztiválnap volt a váci, méltó a megye szép hagyományaihoz.

Perényi Balázs

Második felvonás

Tököl, Művelődési Központ és Könyvtár, 2012. április 21.

A Pest megyei bemutatók második fordulójára érkeztem Tökölre, az első már korábban lezajlott Vácott, ami abból a szempontból vált érdekessé, hogy az idei menetrend hangsúlyosabbá tette a megyei fordulókat, hiszen már az első bemutatkozás után az országos gálára való továbbjutás a tét, és ezt aényt a csoportok és a szervezők is nehezebben kezelték. Pest megyében ez fokozottan érződött, hiszen az itt felsorakozó nagy múltú, erős műhelyeknek kifejezetten jól jön, ha az első forduló után egy következő fordulóban, még az országos előtt találkozhatnak. Így azonban úgy kell értékelnit őket, hogy egymás munkáját rosszabb esetben nem ismerik, és ráadásul azt, amit máshol egy esemény során egy zsűri értékelt, most két alkalom két különböző zsűrije teszi.

Tizennégy csoport jelent meg a Művelődési Központ és Könyvtár épületében már reggel kilenc órakor, és ez nagyon lelkesítő mindenki számára, úgy tűnik, megvalósulhat az, ami az egész Weöres fesztivál célja, hogy csoportok találkozzanak egymással, nézzék meg egymás előadásait. A helyszín emelt színpadával nem igazán ad lehetőséget a kamara előadások számára, de ez tulajdonképpen más helyszíneken sincs másként. Úgy látszik a csoportok vagy próbálnak gyorsan alkalmazkodni a körülményekhez, vagy előzetesen felméri a helyzetet, és inkább Vácra mutatkoztak be.

Minden évben kérdés, hogy a csoportok milyen alapanyaghoz nyúlnak, de ebben az évben mintha még nehezebben találtak volna jó történeteket. Itt, Tökölön, azonban néhány csapat nem feltétlenül a sláger klasszikusokat vette elő, vagy nem a megszokott módon nyúlt azokhoz.

Először az Inárcsi Színjátészók Kovács Zoltán vezette csoportja lépett színpadra a *Tükörország* című előadással, melyben Lewis Carrol *Alice Tükörországban* című művét dolgozta át csoportvezető. Azért is érdemes szólni az előadásról, mert igazán nehéz feladat jó előadást csinálni a műből. Gyerekekkel értelmezni a történetet, megtalálni a kapcsolódási pontokat az ő életükhöz, hogy valóban fontos legyen számukra a játék, ez minden gyerekszínjátész előadás alapcélkitűzése, de ennél a szürreális mesénél még komolyabb feladatnak tűnik. Azt hiszem, ebből a szempontból vizsgálva az előadást, remekül sikerült. A gyerekek, akik nagyon fegyelmezetten, koncentráltan léteztek a színpadon, láthatóan sokat tanultak a létrehozás folyamatából – a darabot önismereti eszközként kezelték, Tükörországban leginkább magukat kereshették és találhatták meg a játészók. Azonban ez a befelé jól működő rendszer nem tud igazán informatív lenni a külső szemlélő számára, nehéz meglátni, honnan hová jutottak el a fiatalok.

A bagi Kisfapihe *Ki látta?* című produkciója nem vállal nagy kockázatot, csak egyszerűen, tisztán mutatja be nyolc percben, hogyan lehet egy osztálynyi kisiskolással gyerekkversekből izlées előadást csinálni.